

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

2 тиждень

(08–14.01.2024)

Дата випуску:
16.01.2024

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 2 тижень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРПІ, включно із COVID-19, становить 359,1 на 100 000 населення, що на 25,7% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 6,4% більше аналогічного показника минулого тижня.
- У 15 (60%) регіонах України зафіксовано широке географічне розповсюдження вірусів грипу; в системах рутинного і дозорного епіднагляду частка позитивних результатів на віруси грипу типів А та В становить 16,7%.
- Зареєстровано 179 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 281,1 на 100 000 населення, що більше показника минулого тижня на 24,8%, і 198 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРПІ), пропорційний внесок ТГРПІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 4%.
- У системі дозорного епіднагляду визначено віруси SARS-CoV-2, парагрипу, RS-віруси, аденовіруси, риновіруси, метапневмовіруси.
- Профілактичні щеплення від грипу отримали 1 677 осіб, зокрема 1 192 — із груп медичного та епідемічного ризику.
- Зареєстровано 2 летальні випадки серед пацієнтів із діагнозом «грип»: в одному визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипіваних, у другому — одночасно фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипіваних і SARS-CoV-2, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР). В обох випадках пацієнти не мали профілактичних щеплень проти грипу і COVID-19.
- У системі рутинного епіднагляду сталося 27 летальних випадків серед осіб із позитивними результатами тестування на антиген SARS-CoV-2.

Резюме з початку сезону по Україні

- З 2 жовтня 2023 року до 14 січня 2024-го на ГРПІ перехворіли 2 146 628 людей (6%), що на 25,7% більше показника за аналогічний період сезону 2022–2023 років. Питома вага дітей серед захворілих становить осіб 54,9%.
- Серед загальної кількості пацієнтів із ГРПІ за допомогою швидких тестів на визначення антигена SARS-CoV-2 виявлено 126 572 випадки захворювання на COVID-19 — 5,9% від загальної кількості зареєстрованих випадків ГРПІ. Із позитивним діагнозом COVID-19 померли 620 осіб, зокрема 4 дитини віком до 17 років.
- У системі рутинного епіднагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 (96%), в інших випадках визначено віруси грипу та інших респіраторних інфекцій (парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).
- Зареєстровано 9 летальних випадків унаслідок грипу.
- Станом на 14 січня проти грипу вакциновано 128 586 осіб, зокрема 80 885 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 0,95% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (1 тиждень 2024 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org>), у Польщі зафіксовано середню інтенсивність епідемічного процесу; у Білорусі, Молдові, Румунії та Словаччині — низьку активність грипу.

Про спорадичне географічне поширення вірусів грипу повідомили з Польщі, Румунії та Словаччини, у Білорусі та Молдові зареєстровано регіональне поширення.

На звітному тижні відомостей про реєстрацію випадків захворювання на грип не надала Угорщина (рис. 1).

У європейському регіоні зведена частка позитивних результатів на віруси грипу дозорних зразків матеріалів із установ первинної медико-санітарної допомоги перевищила 10% на 50 тижні 2023 року. Зараз у регіоні висока активність SARS-CoV-2, але є тенденція до зниження.

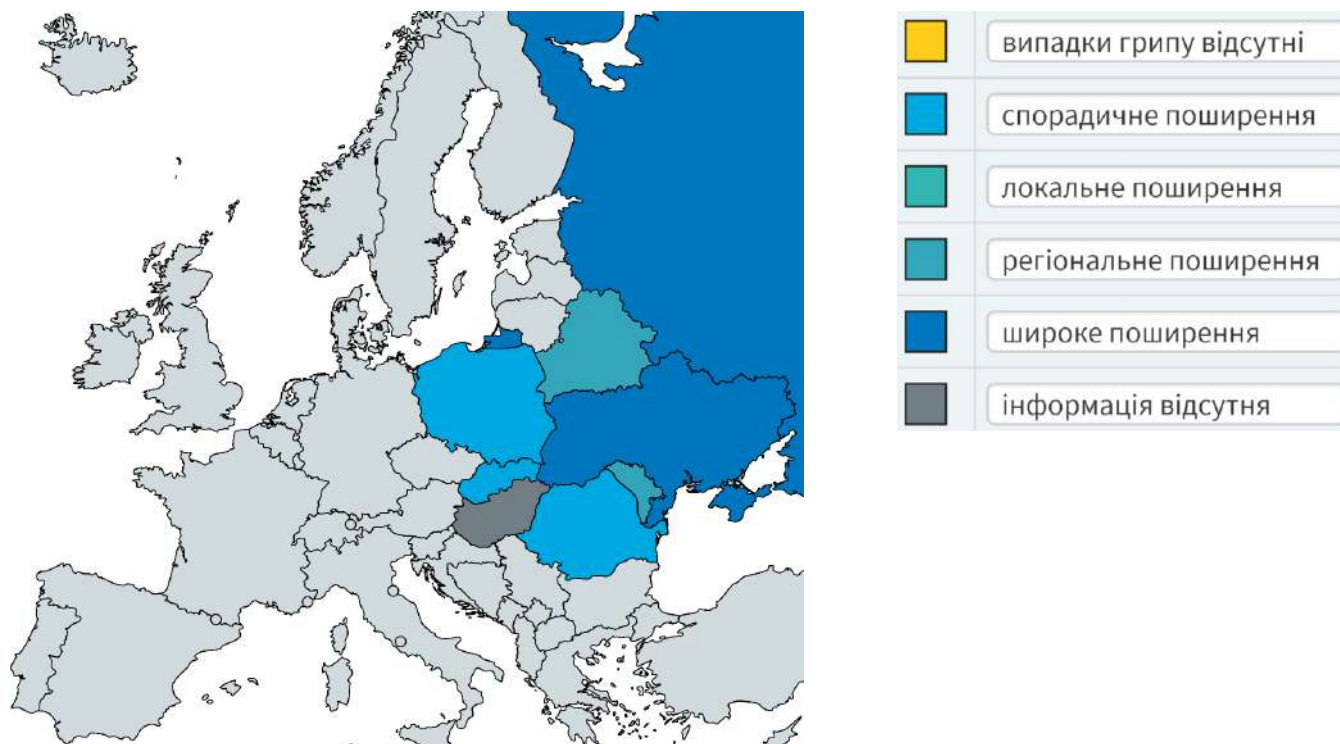

Рис. 1. Географічне поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>) за 1 тиждень 2024 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За результатами звітів 23 країн Європи, що на 52 тижні 2023 року взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Австрії, Великій Британії (Шотландія), Греції, Данії та Німеччині зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин, а в Італії та Іспанії — помірне. Водночас у Португалії зафіксували дуже високий рівень надлишкової смертності. За оцінкою EuroMOMO у європейських країнах — учасницях наразі підвищений рівень надлишкової смертності у віковій групі 65 років і старше.

Після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 перевищення рівня смертності з усіх причин в інших країнах європейського регіону не зареєстровано (рис. 2). Результати аналізу можуть різнитися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, і затримки реєстрації випадків.

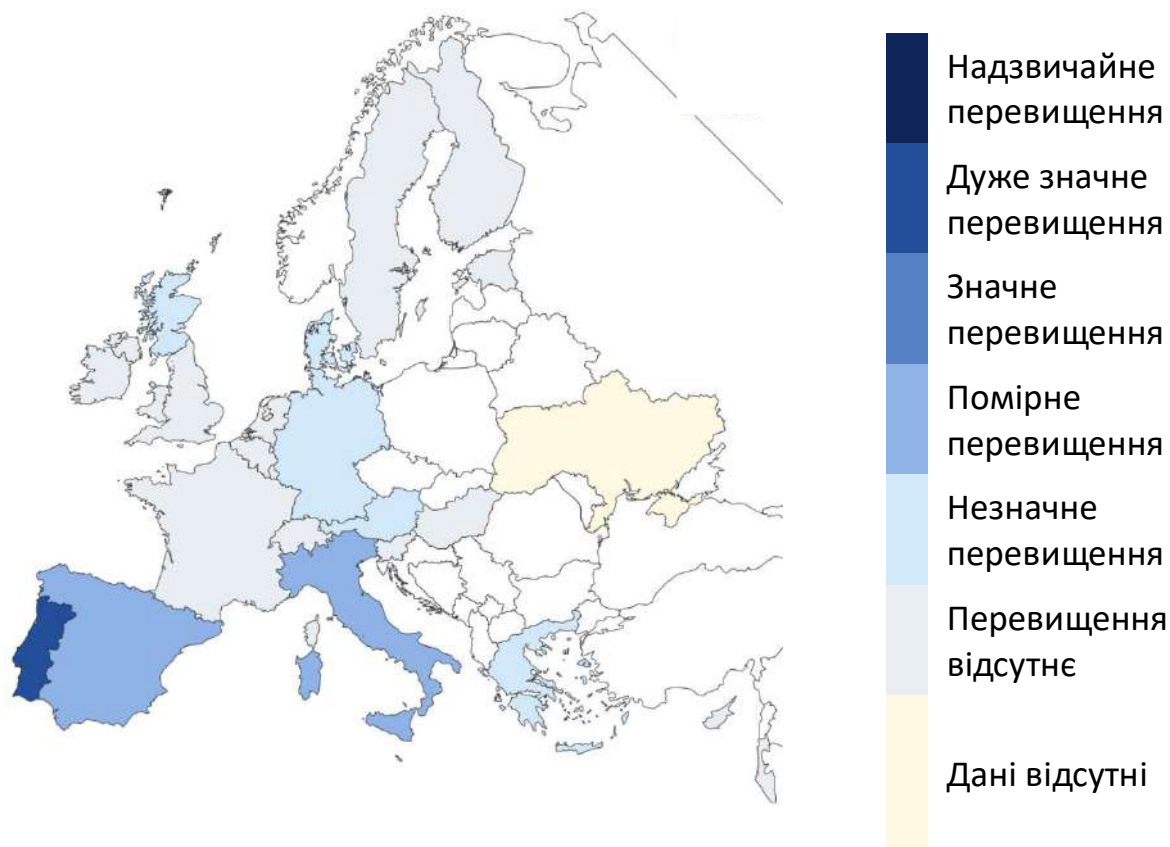

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах — партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають відомості, 52 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 2 тиждень 2024 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 129 220 осіб, із них 59 010 — діти віком до 17 років (45,7%). Інтенсивний показник захворюваності² становить 359,1 на 100 000 населення, що на 25,7% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 6,4% більше аналогічного показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

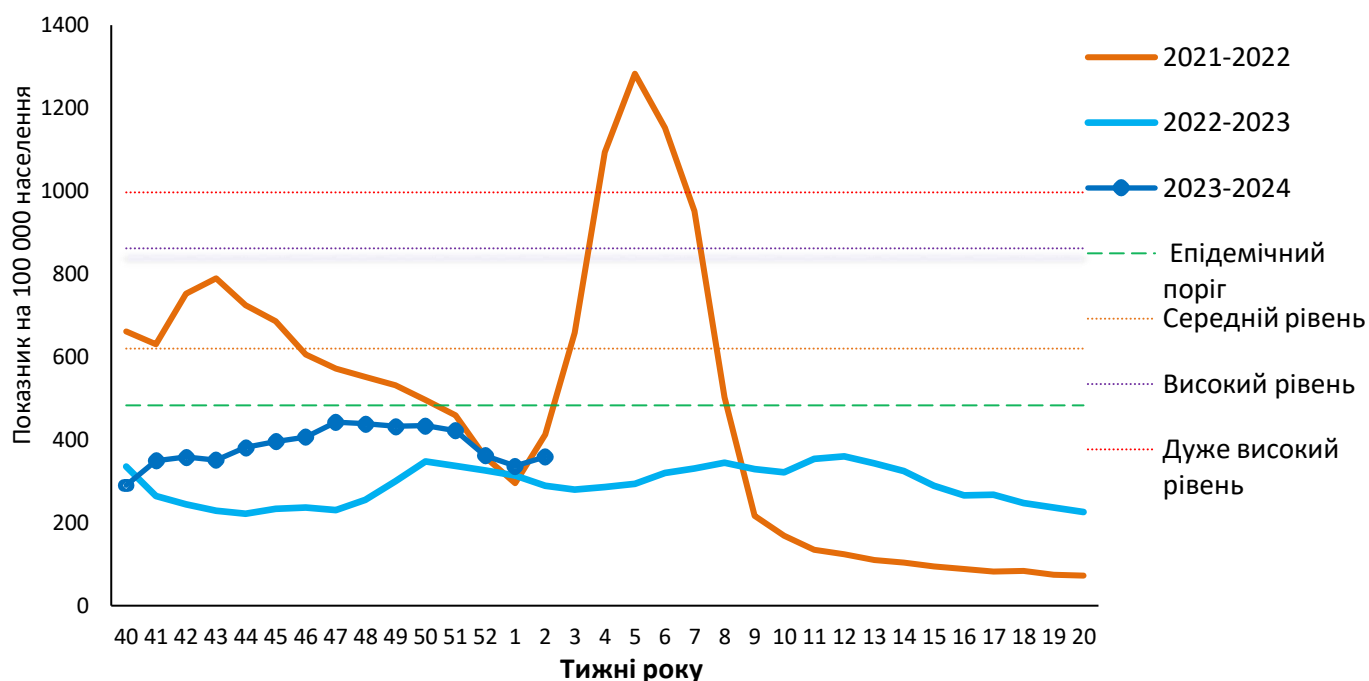

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, 2 тиждень 2024 року

На звітному тижні в усіх регіонах України був неепідемічний рівень активності ГРВІ (рис. 4).

Рис. 4. Рівні епідемічної активності ГРВІ у регіонах України, 2 тиждень 2023 року

З 8 по 14 січня було госпіталізовано 4 410 осіб (3,4% від загальної кількості захворілих на ГРВІ), із них 2 282 — діти до 17 років (51,7% усіх госпіталізованих). Зареєстровано 2 летальні випадки серед пацієнтів із діагнозом «грип»: у Львівській області (35 років, визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипіваних) та у м. Київ (44 роки, визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипіваних і SARS-CoV-2). В обох випадках пацієнти не мали профілактичних щеплень проти грипу та COVID-19.

За даними рутинного епіднагляду на звітному тижні серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за допомогою швидких тестів на визначення антигена SARS-CoV-2 виявлено 4 473 випадки захворювання на COVID-19. У структурі ГРВІ питома вага захворюваності на COVID-19 становить 3,5%, що на 0,8% менше показника минулого тижня. Госпіталізовано 1 144 осіб (25,6% загальної кількості пацієнтів із COVID-19).

Серед дітей до 17 років зареєстровано 463 лабораторно підтверджені випадки COVID-19, що на 2,9% менше порівняно з попереднім тижнем. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримали 246 дітей (21,5% усіх госпіталізованих осіб із COVID-19), із них 5 дітей віком 0–14 років потребували перебування у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

За даними рутинного епіднагляду протягом звітного тижня було зареєстровано 27 осіб, які померли із позитивним діагнозом COVID-19.

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ під час дослідження зразків матеріалів на респіраторні групи інфекцій від 3 200 пацієнтів у 625 (19,5%) випадках визначено віруси парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси. З-поміж усіх позитивних знахідок віруси SARS-CoV-2 визначено у 626 (87,8%) випадках.

У Волинській, Житомирській, Івано-Франківській, Київській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Харківській, Хмельницькій, Черкаській, Чернівецькій областях та м. Київ у 98 (16,7%) зразках матеріалів від 587 пацієнтів із підозрою на грип визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипovаних (75) і А(Н1)pdм09 (23).

За 2 тижень 2024 року проти грипу вакциновано 1 677 осіб, зокрема 1 192 — із груп медичного та епідемічного ризику (рис. 5).

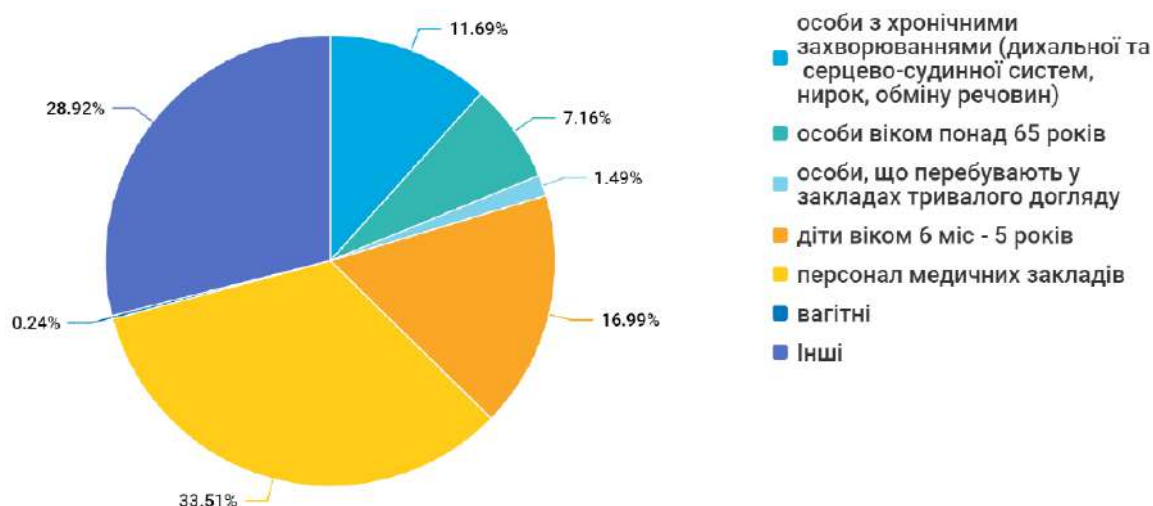

Рис. 5. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 2 тижень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 2 тижня 2024 року зареєстровано 179 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 262,5 на 100 000, що на 35,8% більше показника минулого тижня. Серед дітей віком до 17 років показник захворюваності порівняно з минулим тижнем також збільшився на 3,4% і становить 346,3 на 100 000 населення.

З-поміж 179 пацієнтів із ГПЗ у 93 (52%) осіб було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами дослідження 81 зразка матеріалів у 33 (40,7%) випадках отримано позитивні результати. У зразках матеріалів від пацієнтів із ГПЗ визначено віруси грипу А не субтиповані в ПМСД Львівської (1), Рівненської (1), Чернівецької (1) областей та м. Київ (1), у Харківській області — в 5 випадках віруси грипу типу А(Н1N1) (табл. 1).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 1 017 (42,6%) зразків матеріалів від 2 386 пацієнтів із ГПЗ, отримано позитивні результати у 351 випадку — 34,5% (рис. 6).

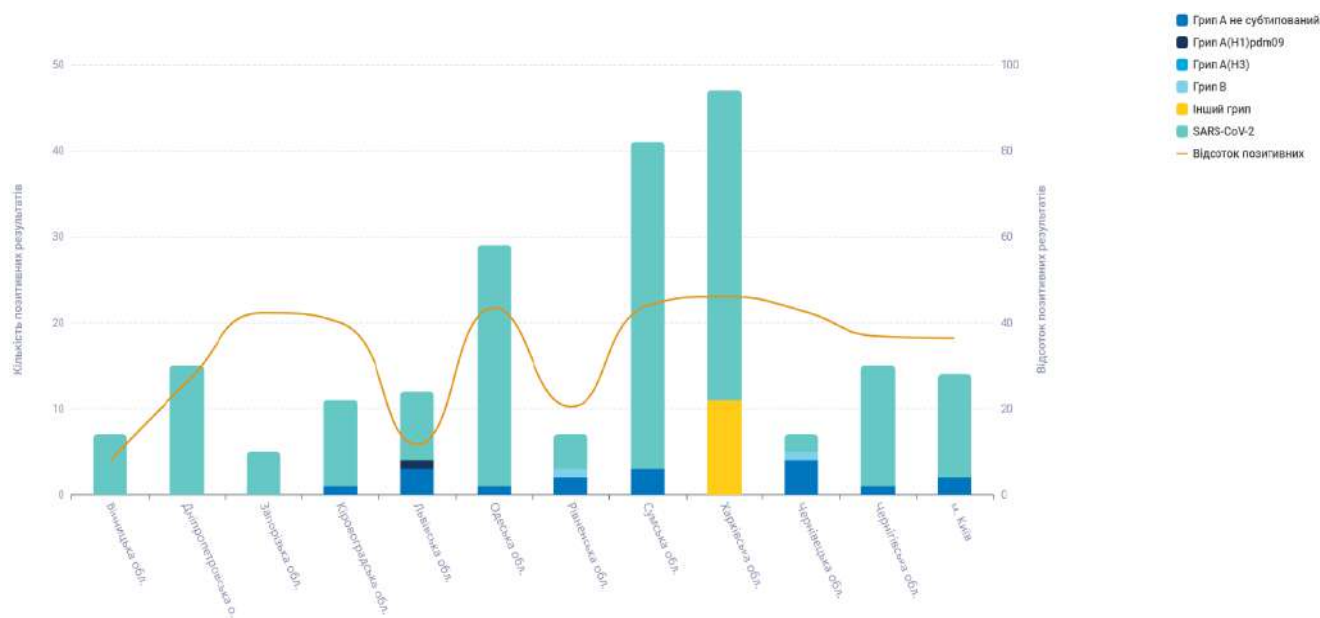

Рис. 6. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 2 тиждень 2024 року

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 198 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 96 (48,5%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 4%.

З-поміж 198 випадків ТГРІ у 79 (39,9%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 73 зразків матеріалів у 32 (43,8%) випадках отримано позитивні результати. У дозорній лікарні Харківської області у зразках матеріалів від одного пацієнта з ТГРІ визначено віруси грипу типів А(Н1N1) та В; віруси грипу А не субтиповані визначено в дозорних лікарнях Львівської (3), Одеської (1), Рівненської (1), Сумської (2), Чернівецької (5) областей та м. Київ (3) (табл. 1).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 820 (44,1%) зразків матеріалів від 1 860 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає визначенню випадку ТГРІ. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій у 298 (36,3%) випадках (рис. 7).

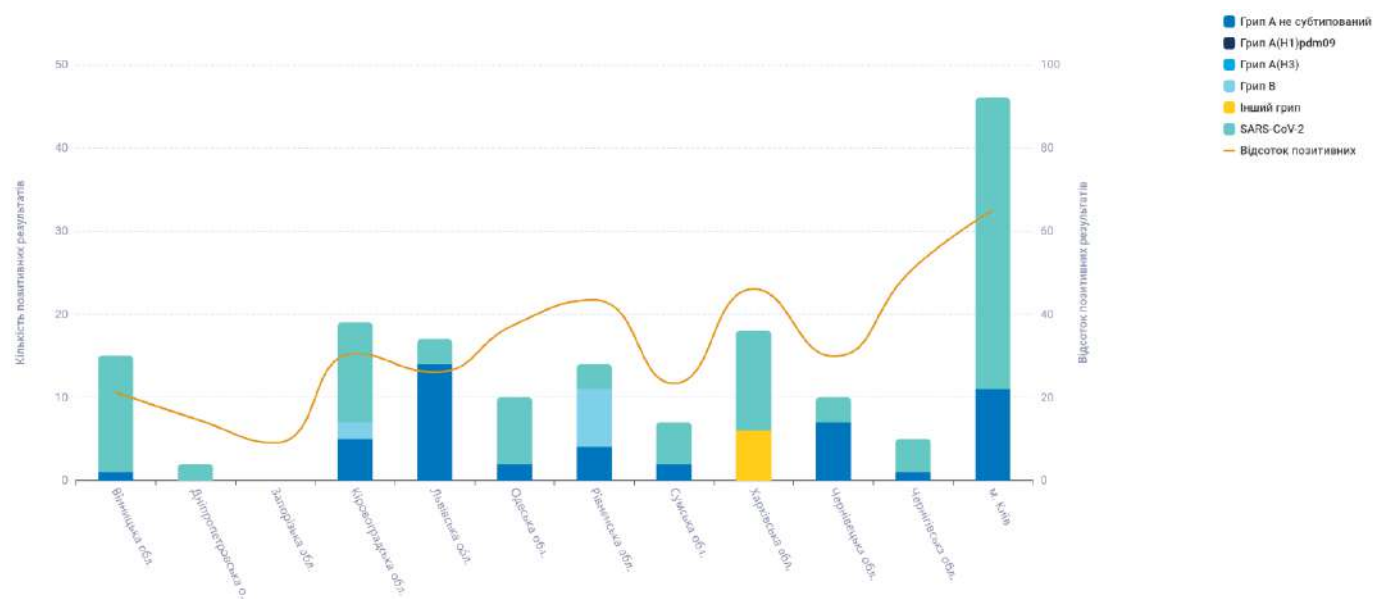

Рис. 7. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 2 тиждень 2024 року

Таблиця 1. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 2 тиждень 2024 року

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	81	73	154	1 017	820	1 837
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	33 (40,7)	32 (43,8)	65 (42,2)	351 (34,5)	298 (36,3)	649 (35,3)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	9 (27,3)	17 (53,1)	26 (40)	31 (8,8)	62 (20,8)	93 (14,3)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	9 (100)	16 (94,1)	25 (96,2)	29 (93,5)	53 (85,5)	82 (88,2)
A(H1)pdm09				1		
A(H1N1)	5	1	6	11	6	17
A(H3)						
А не субтиповані	4	15	19	17	47	64
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	0	1 (5,9)	1 (3,8)	2 (6,5)	9 (14,5)	11 (11,8)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	24 (72,7)	15 (46,9)	39 (60)	320 (91,2)	236 (79,2)	556 (85,7)
Парагрип	4	2	6	20	14	34
Аденовіруси	3	6	9	48	39	87
RS-віруси	4	2	6	26	54	80
Риновіруси	4	1	5	31	15	46
Бокавіруси				3	4	7
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	1		1	2		2
Метапневмовіруси		2	2	11	9	20
SARS-CoV-2	8	2	10	179	101	280